

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

De Fato. Cap. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

tempore, & motu maximè complicata; ita tamen est cum corpore permixta, vt vndique commeare dicatur: Vita animaria media est: circumuolat enim, ambitq; corporis molem, extra existens, & conditionibus extremorum medio modo participat. Hâc mundi animam denotauit Plato in Phædro, inquit: Magnus utique Dux in cœlo Iupiter, citâs alatum currum, primus incedit, exornans cuncta, prouidèq; disponens: Hûc sequitur Deorum, Dæmonumq; exercitus, per vndecim partes ordinatus, &c. & in Philebo inquit: Ergo in Iouis ipsius natura regiam animam, regiamq; mentem inesse propter vim causæ confiteberis, &c. Eadem mundi anima à Platone, in io. de R. P. Neccsitas, vel potiùs Dea neccsitatatis nuncupatur: quia inuiolatas seruat leges, sibi per Dei prouidentiam præscriptas: à Plotino nonnunquam nomine Veneris denotatur: ab Apuleio nuncupatur fons animarum, at profectò minùs rectè: non enim ea propriè est fons animarum, sed potiùs prima ideæ animæ participatio.

De Fato.

CAP. IIII.

Duo sunt præcipua opera animæ mundi, contemplatio, & mûdi administratio: propterea, Iani instar, duplici facie dicitur donata: superna vna, altera inferna: quæ duæ facies inter se comparatæ, ita se habent: vt sup̄ra iungatur

cum mente, infera conuertatur ad corpus; supra dirigatur à mente, infera dirigat corpora; supra concipiat, rationesque recipiat, infera pariat; supra indiuiduè & simul operetur, infera cum successione & tempore; supra degat in æuo, infera in tempore. Et quoniam Anima mundi proximè succedit Menti, à qua prouidentia leges recipit, cui prouidentia succedit Fatum; ideo in anima mundi fatum obtinet principem sui sedem. Fatum ducit ortu à Prouidentia, desinit in Naturam: Prouidentia pertinet ad mentem, Natura ad corpora, Fatum inter vtramque medians propriè ad animam mundi pertinet. De Fato varia fuerunt Philosophorum sententiæ: ego tamen cum Platone assero, Fatum esse immutabilem in anima mundi rerum mobilium dispositionem; & propterea frequenter ea anima nuncupatur Dea necessitatis. Pro cuius clariori explicatione considerandum est, in Mundo quatuor inueniri subordinatos ordines, qui omnes nomine legum merentur honestari: primus est ordo Prouidentia, secundus Fati, tertius Naturæ, quartus Prudentia: Ex quibus ordinibus confurgunt primò leges Prouidentia, mox leges Fati, sequuntur leges Naturæ, postremæ demum sunt leges humanæ prudentia; quæ potiùs sunt vimbæ, quàm verè leges; quæ eatenus firmæ, & recte sunt, quatenus cum præcedentibus conformantur. Ex quo constat veros, præcipuosque legum indagatores,

res, non esse eos, qui quarto legum ordini nant operam; quamuis illi soli se tales prædicent, ac profiteantur; sed eos, qui præcedentibus incumbunt, & ad eos conuertuntur. Constat insuper, neminem posse exactè intelligere leges postremas, nisi cognoscat & primas, à quibus cõuenienti ordine ducuntur. Et quoniam primæ à Philosophis cõspiciuntur; propterea rectè dixit Plato, tunc solùm vrbes fore beatas, dum Philosophi regnabunt; ipsi enim ex primis principiis rectas valent deducere leges, & ex viuis fontibus aquas humanæ vitæ nutrices valent haurire. Fatum itaque præfertim in anima mundi, sedem habet. Et quoniam animæ mundi, tanquam duci, subordinantur animæ sphærarum, cœli, elemētorum, & hominis; ideo mox fatum in hac vniuersa caussarum subordinatione collocatum esse dicitur, & nūcupatur ordo, & nexus caussarum supra naturam positarum.

An Plato, & Arist. de Fato conueniant, & an omnia Fato fiant.

CAP. V.

Sferunt nonnulli Aristotelem de fato idem cum Platone sentire, sed summo perè falluntur. Ponit Plato fatum medium inter Prouidentiam, & Naturā: fundamentū suæ sententiæ est; quoniã inter mentē, & formā in materia extēsā, mediam posuit animam rationalē à materia non pendentem; qualem esse dixit animam mūdi,